

Bacterierot in sedum: hoe te handelen?

In sedum kan een bacterieziekte voorkomen die zich bij nat weer zeer snel door het gewas verspreidt. De vermoedelijke veroorzaker is *Erwinia chrysanthemi* (Dickeya). De bacteriën zijn niet met chemische middelen te bestrijden. Door onderzoek bij PPO naar erwinia in bolgewassen is al veel bekend over infectie en verspreiding.

Frank van der Helm

PPO Boomkwekerij in Lisse,
frank.vanderhelm@wur.nl,
0252 - 46 21 12

Bacterierot is naast de schimmel phoma de belangrijkste aantaster van sedum. Bacterierot is van phoma te onderscheiden doordat bacterierot de gehele plant aantast, van voet tot bloemscherm. Daarnaast is het blad bij de aanhechting aan de stengel waterig verrot. Ook laat bij bacterierot de schors van de stengel los en het binnenste van de stengel is zacht en verrot. Ten slotte verspreiden aangetaste plantendelen een vieze geur.

Soms komt bacterierot in combinatie met phoma voor. In dat geval is wel eens paarsblauwe verkleuring hoger in de plant te zien. Vermoedelijk gebruikt phoma dan de door bacteriën verzwakte plekken als invalspoort, maar dit kan ook andersom zijn.

Nat en warm is funest

Onder natte en warme omstandigheden kan de bacterie explosief toeslaan. Als het aange-

taste gewas opdroogt sterft de bacterie langzaam af. Inwendig is de bacterie dan al wel door de gehele plant verspreid; dit is bij dahlia aangetoond. *Erwinia* kan dan overleven in de voet van een plant die ogenschijnlijk bovengronds niet meer aangetast is. Daarnaast kan de bacterie vrij lang overleven in gewasresten in de grond. Zonder gewasresten sterft de bacterie snel in de grond.

Verdere verspreiding van de bacterie vindt plaats via stekmateriaal en in een gewas door contact met machines, mesjes, kleding, schoeisel, insecten en zoogdieren. Verspreiding via de lucht gebeurt alleen bij het hakselen van gewassen.

Beheersing is preventie

Er zijn helaas geen gewasbeschermingsmiddelen waarmee bacterieziekten bestreden kunnen worden. Beheersing van de ziekte leunt

dan ook voor 100% op het voorkomen van infectie en verspreiding. In de eerste plaats is dit schoon en gezond uitgangsmateriaal. *Erwinia* kan echter latent (onzichtbaar) in de plant aanwezig zijn. De bacterie is dan aanwezig zonder dat de plant zichtbaar ziek is.

Indien de ziekte gesignaleerd wordt, is het verstandig de aangetaste planten zo snel mogelijk te verwijderen. Wacht wel met het verwijderen van de planten tot deze echt helemaal droog zijn in verband met verspreiding van de ziekte. Als langere tijd droog weer voorspeld is, kunnen de planten beter wat langer drogen.

Een grote aangetaste plek kan het best gerooïd worden, want met iedere warme en natte periode wordt meer gewas dat nog gezond is besmet. Ruim alle gewasresten goed op en teel op het perceel minstens twee jaar geen sedum meer. Houd ook rekening met andere waardplanten, zoals dahlia, hyacint, chrysant, anemoon, begonia en anjer. <

Bij bacterierot in sedum vertoont het blad bij de aanhechting aan de stengel waterig verrot.

FOTO: PPO BLOEMBOLLEN, BLOEMISTERIJ EN FRUIT